

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Direcția Generală de Coordonare Implementare Programe de Investiții Majore

Prima versiune a Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020

I. Prezentare

Titlul programului	Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020
Titular	Ministerul Fondurilor Europene Direcția Generală de Coordonare Implementare Programe de Investiții Majore
Instituția care aprobă programul	Comisia Europeană
Prevederile în baza cărora a fost elaborat programul	Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013; Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013; Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.
Procedura de adoptare	Decizie a Comisiei Europene Conform art. 29 Regulamentul CE nr. 1303/2013, Comisia Europeană evaluează coerența programului în raport cu regulamentul menționat și cu normele specifice fondurilor, contribuția efectivă a acestora la obiectivele tematice selectate și la prioritățile Uniunii specifice fiecărui fond ESI, precum și coerența cu acordul de parteneriat. Ulterior aprobării Acordului de Parteneriat, Comisia aprobă fiecare program în termen de șase luni de la transmiterea acestuia de către statul membru în cauză, cu condiția ca orice observații formulate de Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător.

Sectorul	Transport (rutier, feroviar, aerian, naval, maritim, intermodal, siguranță transporturi, vămi); Mediu (sector apa si apa uzata, managementul deșeurilor, biodiversitate, schimbări climatice, managementul și prevenirea dezastrelor); Energie (resurse regenerabile, cogenerare, sisteme distribuție).
Zonă probabil afectată	Teritoriul național al României
Populația	Populația României

GVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Direcția Generală de Coordonare Implementare Programe de Investiții Majore

Obiective/ priorități (Axa prioritară)	Instrumente și măsuri (Obiectiv specific)	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României	Dezvoltarea infrastructurii rutiere pe rețeaua TEN-T.	Construirea de autostrăzi aflate pe rețeaua TEN-T.	2014-2020 (respectiv 2023 conf. regulii N+3) Calendarul de implementare al proiectelor va fi detaliat în cadrul fiecărei decizii de finanțare în parte, cu respectarea termenului final de implementare prevăzut în actualele regulamente europene.	DA
	Dezvoltarea infrastructurii feroviare pe rețeaua TEN-T, în special pentru finalizarea coridoarelor pe TEN-T centrală.	Construirea de tronsoane de cale ferată pe rețeaua TEN-T.		
Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T.	Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T, prin modernizarea și dezvoltarea rețelei de drumuri naționale.	Reabilitarea și construirea de drumuri naționale inclusiv variante de ocolire, care să asigure conexiunea la TEN-T a polilor de dezvoltare economică.		DA
	Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T, prin modernizarea infrastructurii de	Modernizarea serviciilor de transport feroviar de marfă și călători prin reabilitarea legăturilor feroviare ale		

Obiective/ priorități (Axa prioritară)	Instrumente și măsuri (Obiectiv specific)	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
	transport feroviar.	rețelei naționale interoperabile la coridoarele prioritare TEN-T, inclusiv achiziția de material rulant.		
Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul.	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport maritim și fluvial	Investiții în infrastructura șenalului și a canalelor navigabile modernizarea porturilor dunărene și maritime.		DA
	Modernizarea și dezvoltarea transportului intermodal.	Investiții în infrastructura terminalelor intermodale amplasate pe rețeaua TEN-T, investiții în echipamente moderne de manipulare a unităților de transport intermodal.		
	Creșterea mobilității urbane și a serviciilor pentru călători prin dezvoltarea transportului urban cu metroul în Regiunea București – Ilfov.	Investiții în infrastructură nou construită de metrou, inclusiv achiziție trenuri electrice de metrou.		
	Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor.	Investiții în implementarea de echipamente și programe specifice pentru identificarea și prevenirea cauzelor accidentelor, a zonelor de		

Obiective/ priorități (Axa prioritara)	Instrumente și măsuri (Obiectiv specific)	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		risc, a punctelor critice pe toate modurile de transport de-a lungul rețelei TEN-T și identificarea mijloacelor optime de intervenție.		

Obiective/ priorități	Instrumente și măsuri	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.	<p>Colectarea și epurarea apelor uzate urbane și asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației.</p> <p>Consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeuri.</p>	<p>Lucrări de colectare și epurare a apelor uzate urbane și asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației</p> <p>Investiții pentru Consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, în concordanță cu ierarhia deșeurilor</p> <p>Proiecte pentru recuperarea energiei din deșeuri pentru acele deșeuri care nu mai pot fi reciclate.</p>	<p>Proiectele care vor fi elaborate după adoptarea POIM 2014-2020 vor fi proiecte majore și nemajore, până la epuizarea alocării aferente fiecărei Axe Prioritare.</p> <p>Vor fi incluse de asemenea, o serie de proiecte ale căror prime componente au</p>	

Obiective/ priorități	Instrumente și măsuri	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
	Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit.	Realizarea planurilor de management al siturilor Natura 2000; Realizarea planurilor de acțiune pentru speciile de interes comunitar.	fost finanțate prin POS Mediu 2007-2013 și care nu au fost finalizate (faza a II-a).	
	Îmbunătățirea/menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit și asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, inclusiv Natura 2000.	Proiecte pentru asigurarea unui management corespunzător al rețelei Natura 2000 de pe teritoriul României; Proiecte pentru asigurarea unui statut de conservare favorabil pentru speciile și habitatele de interes comunitar.		
	Dezvoltarea și optimizarea evaluării calității aerului la nivel național, inclusiv pentru monitorizarea calității aerului.	Proiecte pentru realizarea unui sistem național funcțional pentru măsurarea / evaluarea de noi poluanți introduși de Directiva 2008/50/CE		
	Decontaminarea terenurilor industriale.	Proiecte pentru înlăturarea depozitelor vechi de pesticide care prezintă un risc semnificativ pentru sănătatea umană și pentru mediu. Pentru reabilitarea acestor zone poluate cu pesticide, se vor aplica metode avansate de remediere a solului, a apelor subterane și financiare costisitoare.		

Obiective/ priorități	Instrumente și măsuri	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor	Prevenirea și reducerea impactului schimbărilor climatice asupra producerii fenomenului de inundații.	Proiecte privind: <ul style="list-style-type: none"> - Zonarea teritoriului, prognoza viiturilor și avertizarea și protecția în caz de inundații, managementul situațiilor de urgență și măsurile post-inundație; - Măsuri integrate în zonele de formare a viiturilor, respectiv creșterea suprafeței de pădure în bazinele hidrografice torențiale. 		DA
	Prevenirea și reducerea impactului schimbărilor climatice asupra producerii fenomenului de eroziune costieră.	Proiecte pentru protejarea/crearea de plaje și/sau faleze protejate.		
Srijinirea tranziției către emisii scăzute de carbon în toate sectoarele	Promovarea producerii și distribuției de energie provenită din RER. Promovarea utilizării cogenerării de înaltă eficiență, pe baza cererii de energie termică utilă. Îmbunătățirea eficienței energetice prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție.	Valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice (biomasă, geotermal, microhidro). Proiecte de îmbunătățirea eficienței energetice la întreprinderi prin sisteme de cogenerare de înaltă eficiență.		

Obiective/ priorități	Instrumente și măsuri	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM
	Îmbunătățirea eficienței energetice prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție a energiei	Investitii pentru crearea de sisteme de monitorizare instalate la consumatori industriali.		DA

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

**Direcția Generală de Coordonare Implementare Programe de Investiții
Majore**

II. Context

În conformitate cu *Memorandumul de aprobare a principalelor măsuri privind accelerarea procesului de pregătire a documentelor de programare și implementare a FESI 2014-2020*, aprobat de Guvernul României în data de 9 iulie 2013, Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru PO Infrastructură Mare, PO Dezvoltare Capital Uman, PO Competitivitate și PO Asistență Tehnică, aspecte reflectate și în cadrul *Acordului de Parteneriat* negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (anexat prezentei – Anexa I) este un document strategic de programare care acoperă domeniile transport, mediu și energie regenerabilă, obiectivul acestuia fiind de a contribui la *Strategia Uniunii Europene pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 ce face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2014-2020 și ale Regulamentelor fondurilor europene aferente.

Totodată, această contribuție la implementarea unor documente existente la nivel național, ca de exemplu Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor, Strategia Națională pentru Conservarea Biodiversității 2013 – 2020, Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020, etc.

Pentru exercițiul bugetar 2014-2020, Programul Operațional Infrastructură Mare asigură cadrul de implementare a investițiilor la nivel local, regional și național în infrastructura de transport (rutier, feroviar, aerian, naval, maritim și intermodal), în infrastructură de mediu (apă, apă uzată, deșeuri, biodiversitate, schimbări climatice, gestionare dezastre), precum și a investițiilor în domeniul eficienței energetice (energie regenerabilă, cogenerare, distribuție și siguranță).

POIM 2014-2020 nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – Programul Operațional Regional,

Programul Național de Dezvoltare Rurală, Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime și Programul Operațional Asistență Tehnică.

III. Calendar orientativ de elaborare

Start: octombrie 2013

Versiunea finală de lucru (data predării): martie 2014

Versiunea finală aprobată: septembrie 2014

IV. Modificări și efecte posibile

În cazul când programul ar determina modificări semnificative de acțiune, comportament sau decizie ale persoanelor, întreprinderilor, instituțiilor guvernamentale, aceste modificări ar putea să conducă la:

Articol	DA/NU	Descriere indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
1. dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	N/A	
2. amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii;	DA	POIM 2014-2020 va avea un impact pozitiv prin Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit, precum și prin îmbunătățirea/menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit și asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, inclusiv Natura 2000.

<p>3. modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO₂ și alte gaze cu efect de seră</p>	<p>DA</p>	<p>POIM 2014-2020 va avea un impact pozitiv în continuarea implementării directivelor europene (Decizia nr. 406/2009/CE) privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, cu implicații directe asupra consumului social de energie și de combustibili, și deci a emisiilor de CO₂. Se vor sprijini investiții în producerea și distribuția energiei provenită din surse regenerabile, cogenerare de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, îmbunătățirea eficienței energetice prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție a energiei electrice și termice cu impact în modificări survenite în consumul social de energie.</p>
<p>4. modificări de consum social al altor resurse naturale /de ex. apă, soluri, minerale sau agregate);</p>	<p>DA</p>	<p>POIM 2014-2020 va avea un impact pozitiv prin continuarea implementării directivelor europene privind calitatea apei destinate consumului uman și epurarea apelor uzate având în vedere necesitatea asigurării furnizării de apă potabilă sigură și sanogenă în mediul rural unde locuiește circa 50% din populația României.</p> <p>În mediul urban se vor continua modernizarea și extinderea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurare ape uzate în scopul conformării cu legislația europeană.</p>
<p>5. modificarea cantității sau tipurilor de deșeurile produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer;</p>	<p>DA</p>	<p>POIM 2014-2020 va avea un impact pozitiv prin consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeurile, precum și sprijinirea investițiilor care promovează prevenirea generării de deșeurile, reutilizarea, reciclarea, inclusiv utilizarea lor ca materii prime secundare/subproduse, în vederea creșterii eficienței utilizării resurselor naturale.</p>

6. modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri);	NU	
7. schimbări semnificative ale modalităților de deplasare.	DA	Se vor realiza investiții în sistemele de transport prietenoase cu mediul. Astfel, sunt vizate investiții: i) pentru asigurarea unei navigații continue pe Dunăre și canale, inclusiv modernizarea porturilor dunărene și maritime de interes strategic; ii) în terminale intermodale publice pentru atragerea mărfurilor de masă de la transportul rutier pe distanțe lungi la cel feroviar și fluvial; iii) în regiunea mai dezvoltată București-Ilfov, în scopul fluidizării și stimulării utilizării transportului în comun de tip metrou în detrimentul transportului public rutier și/ sau automobil; iv) în introducerea unor tehnologii informaționale moderne specifice fiecărui mod de transport, asigurând condiții pentru creșterea siguranței circulației și securității transporturilor.
8. impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. Prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor;	NU	
9. riscuri pentru sănătatea publică.	NU	